

HET EEPOS

OCMW-vereniging van publiek recht

Vergunde zorgaanbieder voor volwassen personen met een beperking

Dagcentrum Vogelzang	Vogelzang 48, 2430 Laakdal	013-66 34 16
Huis Eeckhoudt	Meerlaarstraat 79, 2430 Laakdal	013-53 14 26
Dagcentrum Geel	Nieuwstraat 27A, 2440 Geel	014-56 79 00
Huis De Post	Kollegestraat 34, 2440 Geel	014-56 79 40
Dienst mobiele woonondersteuning en begeleid werk		014-56 79 44
Dienst rechtstreeks toegankelijke hulp		014-56 79 44

Visietekst relaties en seksualiteit

Datum document: 17/10/2018

Op weg gaan met personen met een beperking doe je niet alleen..

Deze visietekst kwam tot stand vanuit een interne werkgroep i.s.m. vzw Aditi en werd geïnspireerd vanuit het dagdagelijks samenleven met deelnemers/bewoners.

1. Inleiding

In onze samenleving willen we vertrekken vanuit een positieve en open kijk op relaties en seksualiteit. Het hebben van relaties en beleven van seksualiteit kunnen bijdragen aan een kwaliteitsvol leven.

Binnen Het Eepos staat het individu steeds centraal. Iedere persoon bepaalt zelf welke relaties hij of zij al dan niet wenst uit te bouwen, en in welke vorm hij of zij seksualiteit al dan niet wenst te beleven.

Het afstemmen van normen en waarden vanuit de verschillende referentiekaders is een proces dat in alle openheid dient te verlopen en een continu karakter heeft.

2. Relaties

Het aangaan en onderhouden van relaties, in eender welke vorm, is eigen aan het "mens" zijn en een fundamenteel recht.

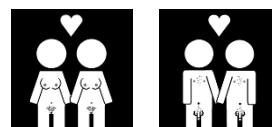
Vanuit Het Eepos erkennen we dit recht en willen we ondersteunend en informerend optreden. Dit wordt zeer individueel bekeken: deelnemers en bewoners kunnen en mogen relaties aangaan en uitbouwen in de vorm die zij wensen, onder voorbehoud dat ze zichzelf en de ander hierbij niet schaden.

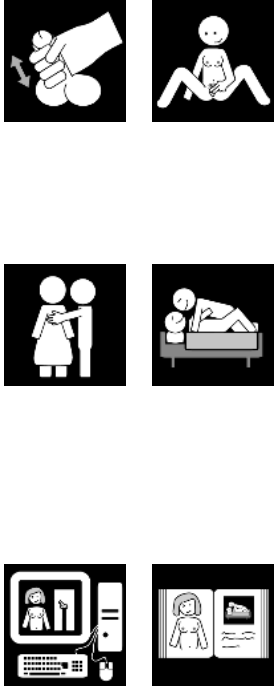
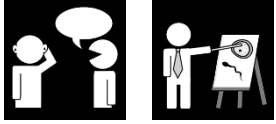
Deze relaties kunnen vriendschappelijk zijn, in een verkennende fase zitten of seksueel gekleurd zijn.

We volgen de noden en behoeften die de zorgvragers zelf aangeven met veel aandacht voor privacy.

Er wordt sterk ingezet op vorming.

In onze samenleving worden relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht erkend en aanvaard. Ook binnen Het Eepos willen we zowel

<p>homo-, bi- als heteroseksuele gevoelens of relaties vanuit dezelfde principes benaderen en begeleiden.</p>	
<p>3. Seksualiteit</p> <p>Seksualiteitsbeleving is voor ieder individu verschillend, afhankelijk van de individuele noden, behoeftes en verlangens.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Masturberen</u> is voor veel mensen, met of zonder beperking, een manier van seksualiteitsbeleving. Wanneer het individu behoefte heeft aan masturbatie, wordt dit positief benaderd. Soms is het nodig om dit te kanaliseren en kan er extra vorming aangeboden worden. Binnen Het Eepos worden de nodige maatregelen getroffen zodat dit in een private sfeer en met respect voor de persoon zelf en voor anderen kan plaatsvinden. - Wanneer er koppels zijn die hun <u>relatie ook op seksueel vlak</u> verder willen uitbouwen, willen we dit in alle openheid bespreekbaar maken met de zorgvragers in kwestie en hun eventuele vertrouwenspersonen, en een begeleiding op maat bieden. We willen zo weinig mogelijk oordelen, beoordelen of veroordelen maar willen wel op verantwoorde manier kunnen begeleiden zodat de integriteit en waardigheid gerespecteerd wordt. - Wanneer zorgvragers verbaal of non-verbaal aangeven dat ze nood hebben aan <u>seksuele hulpmiddelen</u>, willen we met hen de verschillende mogelijkheden bekijken en begeleiden in het zoeken naar het meest geschikte. Dit kan gaan om zinnenprikkelend materiaal, seks toys, seksuele dienstverlening,.. We geloven er in dat deze het proces van seksualiteitsbeleving in sommige situaties kan ondersteunen. Personeelsleden van Het Eepos mogen echter nooit zelf seksuele handelingen stellen naar cliënten toe. <p>Onze focus ligt op de persoon met een beperking. We maken ruimte om samen met hem/haar te bekijken of en op welke manier andere betrokkenen al dan niet op een bepaald moment dienen ingelicht te worden.</p>	
<p>4. Openheid, dialoog en vorming</p> <p>Vanuit Het Eepos gaan we ervan uit dat kennis over jezelf, relaties en seksualiteit leidt tot mondige, weerbare en zelfbewuste mensen. Om hier aan tegemoet te komen willen we twee wegen bewandelen. Enerzijds in de dagdagelijkse omgang door het thema voldoende bespreekbaar te maken in een open en ongedwongen sfeer. Anderzijds behoort explicietere vorming op maat van iedere zorgvrager ook tot de mogelijkheden. We werken hierbij sterk vraag gestuurd, iedere zorgvrager kan en mag deelnemen aan vorming. Dit kan zowel interne vorming binnen de organisatie zijn, maar ook externe vorming behoort tot de mogelijkheden.</p> <p>Binnen de individuele handelingsplanning laten we het thema systematisch aan bod komen en wordt de dialoog met hun vertrouwenspersonen aangegaan.</p>	

<p>5. Over grenzen...?</p> <p>Rond relaties en seksualiteit willen zo weinig mogelijk oordelen, beoordelen of veroordelen, maar er op een verantwoorde manier mee omgaan.</p> <p>Het vlaggensysteem dat ontwikkeld werd door Sensoa, levert ons een aantal objectieve criteria om relaties te kunnen analyseren.</p> <p>Afhankelijk van de mate waarin aan de criteria (zie hieronder) wel of niet is voldaan, kan er bekeken worden of seksueel gedrag al dan niet grensoverschrijdend is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wederzijdse toestemming: stemmen beide partijen in? - Vrijwilligheid: is er sprake van fysieke of psychische dwang? - Gelijkwaardigheid: is er sprake van evenwicht tussen beide betrokkenen (leeftijd, verstandelijk functioneren, rijpheid...)? - Leeftijds- of ontwikkeling adequaat: past het seksueel gedrag bij de leeftijdsfase? (<i>Opmerking: seksueel gedrag wordt in de rechtspraak beoordeeld volgens de kalenderleeftijd, een beschermingsstatuut/verlengde minderjarigheid speelt in deze materie geen rol</i>) - Context adequaat/passend bij de situatie: is het gedrag passend en aanvaardbaar in de betreffende context/cultuur? - Zelfrespect: loopt één van de partners zelf fysieke, psychologische of sociale schade op? <p>De dagelijkse praktijk levert ons veel positieve en mooie verhalen rond dit thema. Realistisch is echter om ook stil te staan bij situaties met een (mogelijks) problematisch of grensoverschrijdend karakter. De situatie dient dan verder geëxploreerd te worden. De procedure grensoverschrijdend gedrag van Het Eepos fungeert hierbij als belangrijke leidraad in ons handelen.</p>	
---	---

Begeleidingslijnen relaties en seksualiteit

Soms leidt gedrag tot handelingsverlegenheid bij begeleiders. Met deze begeleidingslijnen willen we enkele handvaten aanreiken, gebaseerd op de visie vanuit Het Eepos op dit thema.

1. Help, ze zijn verliefd!	
2. Help, ze zijn een koppel!	
3. Help, ze masturberen!	
4. Help, ze willen seks!	
5. Help, ze hebben nood aan voorbehoedsmiddelen!	
6. Help, ze willen kinderen.	
7. Wat met ouders/netwerk?	